

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.300/2023/6. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Helmeczy László ügyvéd (cím) által képviselt 'felperes neve' (cím) felperesnek a Szécsényiné Dr. Már földi Katalin ügyvéd (cím) által képviselt 'alperes neve' (cím) alperes ellen ajándék visszakövetelése iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 12.P.21.090/2022/9. számú ítélete ellen a felperes által 13. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 (tizenöt) nap alatt fizessen meg az alperesnek 200 000 (kétszázezer) forint másodfokú eljárással felmerült költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Állam javára 2 500 000 (kétfélmillió-öttszáz ezer) forint fellebbezési illetéket. Az elsőfokú eljárási illetéket és a fellebbezési illetéket a felperes – az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára – legkésőbb ezen ítélet meghozatalának keltétől számított 60 (hatvan) napon belül köteles megfizetni. Az illeték megfizetése során a Debreceni Ítéltábla megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] Az alperest a Debreceni Ítéltábla mint felülbírálati bíróság a 2018. november 22. napján jogerőre emelkedett ítéletével szabadságvesztés büntetésre ítélete, a büntetés letöltését azonban az alperes csak 2020. február 18. napján kezdte meg. A peres felek ezt megelőzően, 2019. július 26. napján kötöttek házasságot, majd az alperes 2019. szeptember 17. napján kelt ajándékozási szerződéssel a 'ingatlan1 helyrajzi száma' helyrajzi számú, 423 m² térmértékű „lakóház, udvar, gazdasági épület”, valamint a 'ingatlan2 helyrajzi száma' helyrajzi számú, 808 m² térmértékű „beépített terület” megjelölésű ingatlanok ½ - ½ tulajdoni illetőségét a felperesnek ajándékozta.

[2] Az alperes 2021. augusztusában szabadult, majd kérésére a felperes 2021. szeptember 16. napján kelt ajándékozási szerződéssel a korábban az alperestől ajándékba kapott ingatlanok tulajdoni illetőségét az alperesnek ajándékozta. A szerződés az ajándék okára vonatkozóan megjegyzést nem tartalmazott, de rögzítette, hogy az ajándékozó azt semmilyen körülmények között nem követeli vissza a megajándékozottól. A szerződés szerint a 'ingatlan1 helyrajzi száma' helyrajzi számú ingatlan ½ tulajdoni illetőségének forgalmi értéke 28 000 000 forint, a 'ingatlan2 helyrajzi száma' helyrajzi számú ingatlan ½ tulajdoni illetőségének forgalmi értékét 20 000 000 forint volt.

[3] Az alperes 2021. szeptember 29. napján a felek közös lakóhelyét elhagyta, és keresetet nyújtott be a házasság felbontása iránt.

[4] A felperes keresetében annak tüzésére kérte kötelezni az alperest, hogy az alperesnek ajándékozott tulajdoni illetőségekre ajándék visszakövetelése címén az alperes tulajdonjogának egyidejű törlése mellett a felperes tulajdonjogát jegyezzék vissza. Keresetét a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:237. § (3) bekezdésére alapította, kifejtve, hogy az ajándékozássra a tartós házasság és közös

gyermekvállalás reményében került sor – erre alperes is ígéretet tett –, mely feltevés az alperesnek felróhatóan megíúsult.

[5] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Vitatta, hogy az ajándékozásra a felperes által felhívott feltevésre tekintettel került volna sor; előadása szerint korábban szóban abban állapodtak meg, hogy az általa a felperesnek ajándékozott ingatlan illetőségeket a börtönbüntetést követően a felperes visszaajándékozza. A felperes esetleges, az alperes számára nem felismerhető elvárása nem ad alapot az ajándék visszakövetelésére.

[6] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította és kötelezte a felperest az alperes javára 1 620 000 forint perköltség, az államnak 1 500 000 forint feljegyzett eljárási illeték megfizetésére.

[7] Az ítélet indokolásában rögzítette, hogy az ajándék Ptk. 6:237. § (3) bekezdésére alapított visszakövetelésének két együttes feltétele, hogy a feltevés, melyre figyelemmel az ajándékozó az ajándékot adta, utóbb véglegesen megíúsuljon; továbbá, hogy e feltétel nélkül nem került volna sor az ajándékozásra. Az ajándék a feltevés végleges megíúsulása miatt csak akkor követelhető vissza, ha a visszakövetelés alapjául szolgáló feltevést az ajándékozó az ajándékozáskor kifejezetten, vagy legalább a megajándékozott által kétséget kizáróan felismerhető módon kinyilvánítja. Az ajándékozó esetleges elképzelései vagy reményei nem azonosíthatóak a jogszabályban megkíánt feltevessel (BH2009. 355).

[8] A felperes a perben nem bizonyított olyan lényeges, az ajándékozásra alapot adó feltevést, amely az alperesi magatartás miatt utóbb véglegesen megíúsult. Személyes előadásában nem állította, hogy a szerződéskötéskor az alperes által is ismert körülmény volt, miszerint az ingatlanilletőségeket a hosszú, tartós házasság reményében ajándékozza vissza. 'tanú neve' tanú is csupán arra hivatkozott, hogy az ajándékozás azért történt, hogy az alperes „biztonságban érezze magát”. Emellett állította, hogy a felperes nem ajándékozta volna az alperesnek az ingatlanilletőségeket, ha tudomása van arról, hogy az alperes az életközösséget meg kívánja szakítani, hiszen közöttük rendezendő elszámolási kérdések voltak.

[9] Az elsőfokú bíróság a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 220. § (1) bekezdésében írt feltételek hiányában a felperes utólagos bizonyítás iránti kérelmét nem fogadta el, mivel a felperes már a perfelvétel lezárását megelőzően tudomással bírt arról, hogy gyermeke, valamint szülei birtokában az alperes által írt levelek vannak. A leveleket az alperes az ajándékozást megelőzően írta, azokban a felperes és családja iránti érzelmeit részletezte, ezért azokból az ajándékozási szerződés közös feltevése nem állapítható meg.

[10] Az elsőfokú bíróság a bizonyíthatatlanságra tekintettel a keresetet elutasította és a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest a pernyertes alperes részére a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja szerinti mértékű ügyvédi munkadíj fizetésére.

[11] A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával az alperes kereset szerinti marasztalását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság bizonyítás lefolytatására, tényállás tisztázására és új határozat hozatalára utasítását kérte. Kérte továbbá az alperest marasztalni mindkét fokú perköltségében.

[12] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a tényállást nem tisztázta, az általa rögzített tényállás téves. A felperes és a tanúként meghallgatott testvérének előadása, valamint egyéb bizonyítékok alapján egyértelműen bizonyított, hogy az ajándékozás oka a tartós házasság és a közös gyermekvállalás ígérete volt. Az ajándékot az alperes a korábbi ajándékozási szerződés kikötésébe ütközően kérte vissza, kérésének a felperes az alperes lelki

egyensúlyának visszaállítása érdekében tett eleget, melyből szintén arra lehet következtetni, hogy az ajándékozás oka a tartós házasság feltételezése volt. Ezt igazolta 'tanú neve' tanúvallomása is, mely vallomást az elsőfokú bíróság a Pp. 263. § (1) bekezdésébe ütközően elmulasztott értékelni, annak indokát sem adta ítéletében. Az elsőfokú bíróság a Pp. 279. § (1) bekezdését megsértve iratellenesen és logikai ellentmondással nem találta bizonyítottnak ezen tanúvallomás alapján, hogy az ajándékozásra a felperes által hivatkozott és az alperes által is ismert feltevésre tekintettel került sor; az ítélet a Pp. 346. § (5) bekezdését sértve nem rögzíti, hogy a tanúvallomást mely jogszabály alapján hagyta figyelmen kívül. Kiemelte, hogy az első ajándékozásra is a tartós házasság és a megszületendő gyermek érdekében került sor.

[13] Az alperes lényegében nem tudta cáfolni a felperes egyetlen előadását sem; az ajándékozás alperes által előadott célja nem bizonyított. Az alperes mind őt, mind a családját megtévesztette a bűnössége, a börtönbüntetés és a házassági együttélés vonatkozásában is; kihasználta a hozzá érzelmileg kötődő felperest.

[14] Az elsőfokú bíróság jogszabálysértéssel utasította el a levelezés becsatolására vonatkozó bizonyítási indítványát. Az alperes a felperesnek írt leveleket elvitte, a felperes nem tudhatta, hogy az alperes hozzátartozóinál nekik írt alperesi levelek vannak, arra csak utóbb derült fény, így önhiba a felperes részéről nem állapítható meg. Az elsőfokú bíróság továbbá prejudikált annak rögzítésével, hogy a levelek az ajándékozás okának bizonyítékaként nem szolgálhatnak; ezzel ellentétben azok igazolják, hogy az alperes megtévesztette a felperest.

[15] Állította továbbá, hogy az alperes javára megítélt perköltség eltúlzott: az első tárgyalást az alperes miatt kellett elhalasztani, a bíróság csak két érdemi tárgyalást tartott, az alperes jogi képviselője csak egy – túlnyomórészt valótlanságokat tartalmazó – beadványt szerkesztett; mellyel nem áll arányban a megállapított ügyvédi munkadíj összege.

[16] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében a fellebbezés elutasítását és elsőfokú ítélet helybenhagyását, valamint a felperes másodfokú perköltségben történő marasztalását kérte. Hivatkozott arra, hogy a fellebbezés az anyagi és eljárási jogszabálysértések megjelölésének hiányában nem felel meg a Pp. 371. § (1) bekezdés d) pontjának.

[17] Érdemben állította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok helyes mérlegelésével hozta meg ítéletét; 'tanú neve' tanúvallomásának felülmérlegelésére okszerűtlenség hiányában nincs lehetőség. A perben nem az alperesnek kellett cáfolnia a felperes tényállításait, azokat a felperesnek kellett volna bizonyítania, mely nem volt eredményes. A perben a kereset megalapozatlansága esetén nem kellett vizsgálni az ajándékozás tényleges okát; az esetleges elszámolási viták, vagy a bontóper eredménye a perben nem volt releváns. Szintén nem releváns azon fellebbezési hivatkozás, hogy megtévesztette a felperest, az emellett új állítás. Az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül hagyta figyelmen kívül a felperes utólagos bizonyítási indítványát és a perköltség összegét is a jogszabálynak megfelelően állapította meg.

[18] A felperes a fellebbezési ellenkérelemre tett észrevételében a fellebbezését fenntartotta; egyben bejelentette, hogy az alperes a Nyíregyházi Járásbíróság előtt vagyongközösség megszüntetésére alapított igényt érvényesít vele szemben.

[19] A Pp. 371. § (1) bekezdés d) pontja a fellebbezés kötelező tartalmi elemeként rögzíti annak az anyagi vagy eljárási szabálysértésnek a megjelölését, amelyre a fellebbező a fellebbezését alapítja. A felperes fellebbezésében ugyanakkor hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 263. § (1) és 279. § (1) bekezdését megsértve mérlegelte a rendelkezésére álló bizonyítékokat és kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását, részletes indokát adva az állított jogszabálysértéseknek. Emellett eljárási szabálysértésként hivatkozott a Pp. 346. § (5) bekezdésének és 220. §-ának megsértésére és másodlagosan az elsőfokú ítélet

hatályon kívül helyezése iránti kérelmet is előterjesztett; fellebbezése ekként megfelelt a Pp. 371. § (1) bekezdés d) pontjának: a megsértett jogszabályhelyet megjelölte, a jogszabálysértést meg-felelően körülírta. Önmagában az, ha a fellebbezésben a jogszabálysértések megjelölése a jogi érveléssel keveredve jelenik meg, valamint a fellebbezés a megsértettként megjelölt jogszabályhelyekkel össze nem függő érvelést is tartalmaz, nem lehet oka a fellebbezés vissza-utasításnak. Az ítéltábla ennek megfelelően a fellebbezést érdemben bírálta el, a Pp. 376. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül, és azt a következők szerint nem találta alaposnak:

[20] Az ítéltábla a logikai sorrendet követve elsődlegesen azt vizsgálta, hogy indokolt-e az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése a fellebbezésben megjelölt okokból.

[21] A Pp. 346. § (5) bekezdése szerint a jogi indokolás tartalmazza az ítélet alapjául szolgáló jogszabályokat és szükség esetén azok értelmezését, a megállapított tényekre vonatkozó bizonyítékokat azokkal a körülményekkel együtt, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, a tények megállapításának egyéb körülményeit, továbbá azokat az okokat, amelyek miatt a bíróság valamely tényállítást nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte. A jogi indokolás tartalmazza azokat az okokat is, amelyek miatt a bíróság jogkérdésben eltért a Kúriának a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától, vagy az arra irányuló indítványt elutasította. Ennek megfelelően a bíróságnak számba kell vennie és értékelnie kell a bizonyítékokat, világosan kifejtve a Pp. 279. §-a szerinti mérlegelése során figyelembe vett szempontokat. Az elsőfokú bíróság ítélete ezen rendelkezésnek megfelelően külön cím alatt – „a tényállás alapjául szolgáló bizonyítékok” – rögzítette, hogy az egyes bizonyítékokat, így 'tanú neve' tanúvallomását mely indokokra tekintettel nem találta alkalmasnak a felperes által előadottak bizonyítására. Nem jelenti az indokolási kötelezettség megsértését, ha a bíróság külön nem tér ki a fél által felhozott valamennyi évrre; elegendő a bíróság mérlegelési szempontjait és jogi álláspontját tartalmaznia (Kúria Pfv.III.20.737/2019/4.); az indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásaikat is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása; az indokolásnak az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie {26/20020. (XII. 2.) AB határozat [22]}. A bizonyítékok mérlegelésének eredménye pedig az ítélet anyagi jogi felülbírálatának körébe tartozik: amennyiben a bizonyítékok mérlegelése okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmaz, az nem az ítélet hatályon kívül helyezésére, hanem megváltoztatására vezethet.

[22] Az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül mellőzte a felperes utólagos bizonyítás iránti kérelmének teljesítését. A perkoncentráció elvéből is következően a felperesnek már a keresetlevélhez csatolnia kell érdemi bizonyítékait [Pp. 171. § (1) bekezdés b) pont], a bizonyíték, bizonyítási indítvány a perfelvételt lezáró végzés meghozataláig előterjeszthető, [Pp. 183. § (4) bekezdés], esetlegesen a 183. § (5) bekezdésében foglalt jogkövetkezmény mellett. A perfelvétel lezárását követően azonban csak kivételesen, a Pp. 220. § (1)-(6) bekezdése szerint meghatározott szigorú feltételek mellett terjeszthető elő bizonyíték, bizonyítási indítvány; így az (1) bekezdés a) pontjának második fordulata szerint az önhibán kívül utóbb megismert bizonyítékokra tekintettel. A 220. § (2) bekezdése alapján a tudomásszerzés időpontját és az önhiba hiányát valószínűsíteni kell, amely hiányában a bizonyítékot vagy bizonyítási indítványt a bíróság figyelmen kívül hagyja [Pp. 220. § (7) bekezdés]. A felperes ugyanakkor nem valószínűsította, hogy a hozzátartozóihoz írott levelekről vagy azok tartalmáról csak a perfelvétel lezárását követően szerzett tudomást, ezzel ellentétben már a keresetlevelében kérte bizonyítékként felhasználni az alperes hozzá és hozzátartozóihoz intézett leveleit (8. oldal IV. pont), majd válasziratában ismét arra hivatkozott, hogy gyermekének, szüleinek írott levelekkel is tudja bizonyítani, miszerint a

felperes hosszú, boldog házasságot ígért (7. oldal), melyből következően saját nyilatkozata szerint is nem pusztán tudott ezen levelekről, hanem azok a rendelkezésére is álltak. Ennek ellenére a felperes a hozzátartozóihoz írt, a fentiek szerint hivatkozott leveleket nem csatolta, azok beszerzésére sem tett bizonyítási indítványt, melynek okát sem adta. Fenti nyilatkozataival ellentétes azon fellebbezési állítása, hogy a levelekről (arról, hogy azok rendelkezésre állnak) csak a perfelvétel lezárását követően szerzett volna tudomást. Nem minősül az önhiba hiányának, ha a bizonyíték a fél előtt ugyan ismert volt, de azt a perfelvétel során azért nem terjesztette elő, mert meglévő bizonyítékai bizonyító erejét elegendőnek ítélte tényállításai valósággá történő elfogadásához. Az elsőfokú bíróság ezért a Pp. § 220. § (7) bekezdése alapján alappal mellőzte a felperes utólagos bizonyítási indítványának teljesítését. Egyetértett ugyanakkor az ítéltábla a fellebbezéssel annyiban, hogy a levelek ismeretének hiányában nem állapítható meg, azok alkalmasak lehetnek-e a felperes tényállításainak alátámasztására, így az erre vonatkozó utalást mellőzi az elsőfokú ítéletből.

[23] Az ügy érdemi eldöntésére kiható, másodfokú eljárásban nem orvosolható lényeges eljárási szabálysértés hiányában az ítéltábla érdemben bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét.

[24] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében helytállóan utalt arra, hogy a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontjára figyelemmel a Pp. 279. § (1) bekezdésének sérelme csak abban az esetben valósul meg, ha a megállapított tényállás ellentmondásban áll a szolgáltatott bizonyítékokkal, illetőleg az elsőfokú bíróság a bizonyítékok egybevetésénél és értékelésénél okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmazó következtetésre jutott, mely jelen esetben nem áll fenn.

[25] A felperes fellebbezésében helytelenül tulajdonított jelentőséget annak, hogy az alperes – állítása szerint – nem tudta cáfolni a felperesi tényállításokat; a Pp. 265. § (1) bekezdése értelmében jelen perben a bizonyítási teher nem az alperesen állt, a felperesnek kellett bizonyítania a Ptk. 6:237. § (3) bekezdésében írt feltételek fennállását. A felperes fenntartott keresetere tekintettel – ahogyan az elsőfokú bíróság is rögzítette – a felperesnek kellett bizonyítania, hogy az ajándékot a tartós házasságot, közös gyermekvállalást feltételezve, annak érdekében adta, melyet a felperes az ajándékozáskor kifejezetten vagy legalább a megajándékozott által kétséget kizáróan felismerhető módon kinyilvánított; ezen feltevés nélkül az ajándékozáskor kétséget kizáróan nem került volna sor, továbbá ezen feltevés kétséget kizáróan meghiúsult. Bármely feltétel bizonyítatlansága a kereset elutasítását eredményezi. Nem azt kellett tehát bizonyítania a felperesnek, hogy az ajándékozást megelőzően az alperessel hosszú házasságot, közös gyermeket terveztek, hanem azt, hogy az ajándékot kifejezetten és kizárólag emiatt adta és ezt az ajándékozást megelőzően az alperes számára felismerhetően kinyilvánította. Az elsőfokú bíróság logikai ellentmondástól mentesen állapította meg, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok ennek igazolására nem voltak alkalmasak.

[26] A felperes személyes nyilatkozata szerint is azért ajándékozta vissza az ingatlanokat, mert úgy gondolta, hogy „ha így érzi magát biztonságban, akkor visszaajándékozom ezeket az ingatlan illetőségeket”, mivel próbált segíteni visszatérni az alperesnek a civil életbe. Nyilatkozata szerint ugyan beszéltek arról, hogy minden úgy marad, mint ahogyan volt; az alperes azt ígérte, hogy együtt fognak élni és közös gyermekük lesz; azonban az ajándékozás okának nyilatkozatából kitűnően maga is az alperes megnyugtatót tartotta. Annak már nem volt jelentősége, hogy éppen a felperest mi motiválta. Az ajándékozási szerződést készítő ügyvéd tanúként az ajándékozás motivációjáról nyilatkozni nem tudott; a felperes testvére – aki érdektelen tanúnak nem tekinthető – előadása szerint az ingatlant az alperes kérte vissza; a tanú előtt az hangzott el egyértelműen a felek között, hogy az alperes így érzi magát biztonságban. Az alperes volt, aki arra hivatkozott, hogy úgyis

együtt maradnak, ezért az ajándékozás semmin nem változtat; melyből nem következik, hogy a tartós házasság az ajándékozás a felperes által elvárt feltétele lett volna. Nem igazolja ezt az sem, hogy a tanú véleménye szerint a felperes nem köti meg az ajándékozási szerződést, ha tudja, hogy az alperes rövidesen megszakítja az életközösséget; a tanú csak saját gondolataként fogalmazta meg, hogy a felperes a közös jövő biztosítása érdekében ajándékozta vissza az ingatlanokat. Nem pótolja a jogszabályban említett feltevés ajándékozáskori meglétét az, ha az ajándékozást az ajándékozó később – akár a megajándékozott magatartására tekintettel – megbánta.

[27] Az ítéltábla is kiemelt jelentőséget tulajdonított annak a körülménynek, hogy ezen ingatlanok az alperestől ingyenesen jutottak a felperes tulajdonába a szabadságvesztés büntetés megkezdését megelőzően, majd azokat a felperes az alperes szabadulását követő rövid időn belül ajándékozta vissza. Az első ajándékozás körülményei, okai nem tisztázottak, nem igazolják a felperes által hivatkozottakat.

[28] Jelen pernek nem volt tárgya azon ajándékozási szerződés, amellyel a felperes a perbeli ingatlan illetőségek tulajdonát az alperestől megszerezte; azonban nincs annak jelentősége, ha abban a felek szintén kizárták az ajándék visszakövetelését, hiszen a felperes azt saját előadása szerint is önkéntesen juttatta vissza, ajándékozta az alperesnek a perbeli szerződéssel.

[29] Mindezen bizonyítékok egybevetésével az elsőfokú bíróság logikai ellentmondás nélkül jutott arra a következtetésre, hogy a felperes nem bizonyította az ajándék visszakövetelésének Ptk. 6:237. § (3) bekezdésében írt feltételeit, az ítélet felülmérlegelésének nem volt indoka.

[30] A fellebbezésre tekintettel rögzíti az ítéltábla, hogy a tévedés [Ptk. 6:90. § (1) bekezdés], a megtévesztés [Ptk. 6:91. § (1) bekezdés] és a Ptk. 6:237. § (3) bekezdése szerinti téves feltevés egymástól különbözik. A felperes a fellebbezésében többször hivatkozott arra, hogy az alperes őt és családját megtévesztette; a tévedés, megtévesztés ugyanakkor nem az ajándék visszakövetelésére, hanem a szerződés megtámadására adhat alapot (Legfelsőbb Bíróság Pfv.20.667/2010/6.), a felperes által a fellebbezésben ezzel összefüggésben előadottak erre alapított kereset esetén lennének vizsgálhatóak. Erre alapított kereset hiányában a perben az sem volt vizsgálható, hogy az alperes az ajándékra érdemtelenné vált-e [Pp. 342. § (3) bekezdés].

[31] Az ítéltábla nem találta indokoltnak az alperes javára megállapított perköltség mérséklését sem. Megbízási szerződés hiányában a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján kellett megállapítani az alperest illető jogi képviselő munkadíját. A munkadíj a 3. § (6) bekezdése szerint mérsékelhető, ha nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel; a mérséklés azonban soha nem kötelezettség, hanem minden esetben a bíróság egyedi mérlegelésén alapul (Kúria Pfv.21.845/2018/9., BDT2023.4651.). A jogszabály és a töretlen bírói gyakorlat szerint is az ügyvédi munkadíj meghatározásában kiemelkedő jelentősége van a pertárgy értékének, mivel a magas pertárgyérték magasabb ügyvédi felelősséggel jár, amelynek az ügyvédi munkadíjban is kifejezésre kell jutnia (BDT2019.3965.). A pert indító, jogi képviselővel eljáró felperesnek már a kereset benyújtásakor is számolnia kellett azzal, hogy pervesztessége esetén a pertárgy értékéhez igazodó, a jogszabályban meghatározott összegű perköltséget köteles megtérítenie (Fővárosi Ítéltábla Pf.20.676/2022/16.).

[32] Az alperes jogi képviselője írásban ugyan csak érdemi ellenkérelmet szerkesztett, azonban abban valamennyi olyan hivatkozást felsorolt, amellyel alappal védekezett a felperes keresetének teljesítése ellen, valamint a per két érdemi tárgyalásán is részt vett. Nem értékelhető a terhére, hogy a felperes keresetét a védekezése alapján további eljárás, bizonyítás nélkül el lehetett bírálni (Debreceni Ítéltábla Pf.IV.20.228/2022/7.). A

munkadíj meghatározása során továbbá nem kizárólag a perben tartott tárgyalások számára és a benyújtott előkészítő iratok terjedelmére kell figyelemmel lenni, hiszen a képviselő szerződésszerű ellátásához időt kell fordítani egyfelől a tényállás felderítése érdekében a megbízó ügyféllel történő egyeztetésre, a releváns adatok összegyűjtésére, másfelől azok összevetésére, értékelésére, és ezek alapján a szakmai álláspont kialakítására. Az első tárgyalás elmulasztásának költsége a Pp. 86. § (2) bekezdése alapján lett volna érvényesíthető, a felperes ilyen kérelmet nem terjesztett elő.

[33] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

[34] A Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az ítéltábla az eredménytelenül fellebbező felperest az alperes másodfokú perkötségének megfizetésére. Az alperest illető ügyvédi munkadíj 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján megállapítható összegét a 3. § (6) bekezdése szerint mérsékelte, figyelemmel arra, hogy az alperesi jogi képviselő a másodfokú eljárásban csak rövid, az elsőfokú eljárásban már előadott jogi álláspontját ismétlő fellebbezési ellenkérelmet szerkesztett.

[35] A felperes az illeték előzetes megfizetésére kiterjedő költségfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetéket a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján a felperes köteles megtéríteni az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 78. § (4) bekezdése, valamint a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII.27.) IM rendelet 3. § (2) és (2a) bekezdése által meghatározott módon.

Debrecen, 2023. november 9.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Répássy Árpád s.k. bíró